

La irracionalitat en els serveis públics

Últimament existeixen veritables *OPES* hostils envers els municipis més petits. En van caient una darrera l'altra. Potser ara, amb l'estiu, la cosa ha quedat un xic calmada, però just abans de les vacances el ministre de justícia va decidir que els registres civils havien de passar a ser gestionats pels Corredors de Comerç perquè, va dir, els jutjats estan col·lapsats per atendre les sol·licituds dels ciutadans en coses com registrar un naixement, demanar una certificació, etc., quan hi ha altres tasques més importants.

Però, com sempre, la “política” i, doncs, les reformes, les normes i les lleis, es fan des dels despatxos de les ciutats i amb mentalitat de ciutat. Perquè resulta que un ajuntament petit (on hi ha ubicat, també el jutjat de pau) no està col·lapsat fins a tal punt que no pugui tramitar els relativament pocs documents o inscripcions que li demanen els seus ciutadans. No obstant, si la gestió d'aquest registre es passa als corredors de comerç, els ciutadans d'aquests municipis es veuran obligats a desplaçar-se a la capital de comarca per fer les gestions.

Desconec, quan escric, si la Generalitat té alguna cosa a dir-hi en aquest camp, però no és que em tranquil·litzi gaire perquè des de la Generalitat també els grans cervells pensen en ciutat i, doncs, ho dissenyen tot segons el funcionament de les ciutats.

La LRSAL (la Llei estatal per a la *Racionalización y Sostenibilidad de la Administración Local*) no permet que els ajuntaments petits (els que tenen menys de 20.000 habitants!!) contractin directament els serveis del cicle de l'aigua (abastament i tractament), de la recollida i tractament de residus, de la neteja viària, dels accessos als nuclis de població, de la pavimentació de les vies públiques i de l'enllumenat. Aquests serveis, segons la nova llei, els ha de contractar i gestionar la Diputació. Perquè els ajuntaments puguin fer-ho han de demostrar que els cost efectiu del seu servei és menor que el derivat de la forma proposada per la Diputació corresponent. Diuen que tot això és per a reduir costos. Però no pensen que si la Diputació treu a concurs aquests serveis s'hi poden presentar grans empreses que rebentín preus per tal de rebre l'adjudicació i resulti que es redueixin costos a canvi de qualitat. I no han pensat que els petits municipis donen aquestes tasques a petites i mitjanes empreses locals, o directament a persones veïnes en el cas dels més petits de tots.

A Catalunya hi ha moltes comarques que ni tan sols la capital té els 20.000 habitants. Aquí sí que entra la Generalitat, i la llei que hi ha en tràmit per a les administracions locals (contrarestant la LRSAL) trasllada als Consells Comarcals aquesta tasca que la llei estatal confereix a les Diputacions, però amb el mateix error proteccionista i de visió d'administració gran envers “poble petit”: com que els petits no poden i no en saben, fem-los-hi la feina.

En canvi els petits fa segles que existeixen i que gestionen el seu poble i l'entorn (una tercera part dels municipis de Catalunya té menys de 500 habitants però gestiona la tercera part del territori del país) i últimament, si us passegeu pel territori, veureu que la majoria de micropobles (els de menys de 500 habitants) fan molt de goig. És veritat que moltes de les millores s'han fet amb diners que la Generalitat ha aportat a tots els municipis de Catalunya a través dels

PUOSC (Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya) però s'ha de reconèixer que els "micro-ajuntaments" han programat i gestionat bé aquests ajuts.

Ara patim una moda de recentralització i optimització de recursos tan en lo públic com en lo privat. M'expliquen que ENDESA ja està tancant molts punts de servei i em posen l'exemple de la comarca d'Osona on ja només queda una oficina a Vic a la que hi ha un rètol on hi posa l'horari i una indicació que diu: "oficina més propera: Granollers" (!!???)

O sigui, el que no es volen gastar les institucions i les empreses ho ha d'acabar gastant el ciutadà, en temps i en diners, tot traslladant-se uns quants quilòmetres, o una bona colla, depèn.

Maria Crehuet
Alcaldeessa d'Ordis
Presidenta de l'Associació
de Micropobles de Catalunya
Agost 2014